

252195 Київ
Б.Лихачева 5, кв. 12
Яромову Вл.Петр.

Їдь синку на Донбас

В селі Онацківцях, Полонського району, що на Хмельниччині я народився 12 грудня 1915 року.

Дуже добре памятаю оті страшні голодні 30-ті роки. У нашому селі місцеві керівники забирали все, що попадало під руки. Жито, пшеницю, овес, горох, просо, муку, крупу, пшоно, одним словом все що люди приготували собі для повсякденного життя.

Зайшли і до нашої хати.

Юхим голова сільради з гвинтівкою на плечах тай каже до мого батька Петра:

- Петро, тобі ми довели здати 70 пудів хліба державі. Зрозумів? Питає Юхим батька.
Зрозумів каже батько, та де ж його взяти? Я з державою

[С.] – 2 –

два місяці назад розрахувався.

- Так це ж тобі нове завдання, - сказав Юхим.

І почали хазяйнувати «гості» в наші оселі.

Почали виносити з комори все що там було. Муку, крупу, жито і пшеницю, що батько тримав на насіння.

Все кругом обшукали, а мама моя тоді була хвора. І коли вони в хаті почали все забирати, а з ними був Гармидир, так того босяка ледацюгу називали в селі люди, поліз в кубашку і почав пшоно в торбинці забирати, я став плакати і кажу

- Дядько не беріть пшоно, що ж мама будуть їсти, вони ж хворі, а він до мене каже:

[С.] – 3 –

- Цить, бісова душа, а то по морді дам.

Що характерно, коли в 40 роках прийшли в село фашисти, Гармидир став начальником поліції і застрелив чотори єврейські сім'ї які жили в нашому селі і працювали в колгоспі.

Одним словом очистили «активісти» нашу хату и ми остались голодними.

Люди кожний день вмирали. Згодом уже і на цвинтарі перестали покійних носити. Викопували не глибокі ями на огородах і так закопували опухших і умерших від голоду односельчан.

В село приїхала з Донбаса дочка вчителя Володимира Ігнат'єва, який мене вчив

[С.] – 4 –

в початковій школі

Люба зайшла до нас, до хати, а мати моя була дуже доброю швачкою, і з Любою вони дружили.

Люба каже до матері.

- Маріко, хай Володя їде зі мною на Донбас, мій чоловік Павло працює на шах[т]і 30 в Рутченково токарем і він Володю влаштує. Буде жити і не вмере з голоду. Мати подивилась на мене, заплакала і сказала:

- Їдь синку на Донбас

Вл.Яромов

6.02.89 р.

Київ – 195

Б. Ліхачова 5 кв 12

Тел 295 – 25 -91

[підпис]

Вышлю Вам фото тех лет